

Dag Daniš: Inšpekcia práve odistila granát. Priamo pod Lipšicom

- CZ24 News | 14. září 2021

SLOVENSKO: Tento komentár nie je určený tým, ktorí čakajú leporelko o dobrých a zlých.

Ofenzíva policajnej inšpekcie nie je len útokom na vyšetrovateľov NAKA, ktorí pracujú na korupčných kauzách. Je tiež útokom na Lipšicov Úrad špeciálnej prokuratúry.

Keď si inšpekcia dovolila udrieť na vyšetrovateľov (pre podozrenia zo zneužívania právomoci a manipulácie vyšetrovania), nemusí sa zastaviť ani pred prokurátormi ako Lipšic či Kysel.

Napokon, presne takto v lete vyzerali obavy, ktoré sa šírili v prostredí bezpečnostných služieb. Vyšetrovatelia NAKA a prokurátori z tímu Daniela Lipšica tvrdili, že ich sleduje SIS, pracuje na nich inšpekcia a hrozí im zadržanie. Aby nemohli pokračovať vo vyšetrovaní policajných kauz.

Zastavené komando

Pre pochopenie toho, čo sa deje, treba zrekonštruovať udalosti za posledný rok.

Treba priznať, že tzv. vojnu policajtov začala NAKA a špeciálny prokurátor Lipšic. Oprávnené a v záujme očisty polície od bôdörovcov. Tím Očistec zadržal oligarchu Norberta Bôdöra, ktorému malo za Fica patriť vedenie polície. A zadržal aj figúry bôdörovcov v polícii, na prokuratúre, v SIS a v Kriminálnom úrade Finančnej správy. Konkrétne Gašpara, Hraška, Krajmera, Kováčika, Makóa...

Tento úder bol viac-menej nutný. Viacerí svedkovia potvrdili, že v štruktúrach polície pracovala organizovaná skupina bôdörovcov. Jej metódami malo byť vydieranie, výpalníctvo, predávanie rozhodnutí NAKA či stíhanie nepohodlných.

Organizovaný zločin bol nasťahovaný priamo v štruktúrach polície a SIS.

V marci tím Očistec zadržal aj šéfa SIS Pčolinského. Pre podozrenia, že v tajnej službe ukončil odpočúvanie a sledovanie oligarchu Zoroslava Kollára. Za prísľub pravidelne vyplácaných „odmien“. Tieto podozrenia potvrdili dvaja svedkovia (Makó a Beňa).

Zadržaním Pčolinského sa otvoril druhý front. Pod tlakom už neboli len oligarchovia previazaní so Smerom a Hlasom, ale aj prominenti zo strany Borisa Kollára.

Tajná služba, terč NAKA, prijala už na začiatku preventívne opatrenia. Pracovala na vyšetrovateľoch NAKA, na prokurátoroch Úradu špeciálnej prokuratúry a na svedkoch – kajúcnikoch. Informácie, ktoré získala, posúvala policajnej inšpekcii.

Dialo sa to ešte pred zadržaním Pčolinského.

Po jeho zadržaní sa intenzita obrany SIS ešte viac zvýšila. Sledovali sme vojnu policajtov.

V lete sa objavili spomínané „informácie“ (vtedy skôr obavy a domnienky) o plánoch na zadržanie vyšetrovateľov NAKA (Čurilla) a prokurátorov (Kysel, Lipšic).

Keď ozbrojené komando inšpekcie koncom júla vyrazilo do terénu, v NAKA a na špeciálnej

prokuratúre nastala panika. Policajný prezident Kovařík musel z dovolenky v Chorvátsku zakročiť – a pozastaviť rozbehnutú akciu inšpekcie. Ľudia nad ním sa zrejme obávali, že komando ide po Lipšicovi a Čurillovi.

V skutočnosti bola akcia inšpekcie namierená na zadržanie svedkov – kajúcnikov z jednej menšej kauzy.

Protiúder

Scéna vyzerala „bipolárne“. Na jednej strane zákopov bola NAKA s tímom Očistec a Úradom špeciálnej prokuratúry. Na druhej boli SIS, inšpekcia a generálna prokuratúra.

Po jarných prestrelkách sa začal boj zblízka.

NAKA začala pracovať na SIS a inšpekcii. Vyšetrovateľ už skôr zadržal šéfa inšpekcie Szabóa za korupciu (Szabó sa následne priznal).

A nielen to. Z dokumentov, ktoré unikli minulý týždeň, vyplýva, že NAKA chcela stíhať šéfkou inšpekčného tímu Santusovú (dnes už odstavenú), vyšetrovateľov, siskára Košča a bývalého šéfa NAKA Zuriana. Za to, že – údajne – ako organizovaná skupina pracovali na rozkladaní vyšetrovania a ochrane „našich ľudí“.

Dokonca sa objavovali aj „informácie“ (samozrejme, neoverené), že má byť stíhaný generálny prokurátor Žilinka.

Po týchto únikoch prišiel ďalší preventívny úder, respektíve protiúder z inšpekcie. Dnes ráno zadržala vyšetrovateľov z tímu Očistec.

A postúpila na dostrel k Lipšicovi a špeciálnej prokuratúre, ktorá spolupracuje s NAKA na vyšetrovaní korupčných káuz.

Motívy

Lipšicov tím tvrdí, že SIS, inšpekcia a generálna prokuratúra sa snažia zastaviť vyšetrovanie veľkých káuz. A že pracujú v záujme Smeru a Hlasu.

To prvé platí.

To druhé nie.

Hlavným motívom SIS a inšpekcie nie je chrániť Smer, ale chrániť samých seba.

Tím Očistec pracoval na stíhaní zločincov v radoch polície, SIS a prokuratúry. To je kľúčový dôvod, pre ktorý časť polície, tajnej služby a prokuratúry naplno mobilizuje sily. Ide im o krk. Napokon, svedkovia, na ktorých pracovala inšpekcia (takáčovci okolo Petra Petrova), vystupujú v korupčných kauzách siskárov. Preto sa ich snaží SIS spochybniť.

Samozrejme, celý čas tu máme aj silný politický motív. Ten sa však netýka v prvom rade Smeru, ale vládnej koalície. Konkrétne Borisa Kollára. Dôvody sú presne tie isté ako pri stíhaných policajtoch a siskároch. Boris Kollár sa snažil vysekať druhu Pčolinského z väzby. A takisto sa snažil chrániť aj svoj vlastný krk. Kollár je od leta presvedčený, že NAKA dostala úlohu pracovať aj na ňom.

Pokiaľ ide o Smer, ten nie je v pozícii, v ktorej by mohol pôsobiť ako silný hráč. Skôr sa vezie – na vlne, ktorú dvíhol Kollár. Vojsko v polícii vyhovuje Smeru a oligarchom. No to neznamená, že z nich

treba robiť borcov, ktorí to celé riadia.

Zákroky Žilinku

Ak sa pozorne pozrieme na zásahy generálnej prokuratúry, zistíme, že nekope za Smer. Potešila iné strany.

Konkrétne: jedno rozhodnutie generálnej prokuratúry pomohlo Pčolinskému, nominantovi koalíciej Sme rodina. Dostalo ho z väzby krátko pred rozhodovaním o obžalobe a verejnom súdnom procese.

Druhé rozhodnutie generálnej prokuratúry pomohlo Haščákovi a aktérom kauzy Gorila. Oligarcha Haščák bol v čase akcie Gorila, teda počas druhej Dzurindovej vlády, niečo ako neformálny minister hospodárstva. Hral sa na zástupcu vlády, ktorý dáva úlohy ľuďom z fondu národného majetku, z privatizačných komisií, z biznisu...

Špinavosti, opísané v dokumente Gorila, sa neodohrávali za vlády Smeru, ale za vlády SDKÚ.

Oligarchovia Smeru sú – na rozdiel od Pčolinského či Haščáka – ďalej stíhaní. Bez zmeny.

Kto je kto

Zrážka Žilinku s Lipšicom nie je o Smere (aspoň nie v tejto fáze).

Otázka, kto je v tejto hre na správnej strane a kto je zdroj problémov, je nesprávne položená. Nemáme pred sebou leporelo s dobrými a zlými.

Interpretácia, že NAKA a špeciálna prokuratúra sú pod tlakom len preto, že vyšetrujú veľké kauzy, nepochybne platila. No len do jari 2021.

V lete sa scéna skomplikovala.

Bolo a je predsa neprípustné, aby ktokoľvek (napríklad policajný prezident s ministrom vnútra) zasahoval do prebiehajúcej akcie inšpekcie. Kovařík – a ľudia za ním – urobili hrubú chybu, ktorou nahrali na víťazný úder inšpekcie a generálnej prokuratúre.

Takisto je neprípustné, aby si niekto v NAKA kreslil plány, ako bude stíhať „organizovanú skupinu“ okolo Santusovej a Zuriana, ktorá vraj pracuje v prospech mafie. Ukazuje sa, že niektorí z údajných členov organizovanej skupiny sa vôbec nepoznajú.

Ak sa presadia takéto metódy NAKA a špeciálnej prokuratúry, onedlho tu budeme mať rumunskú cestu. Raz budú ozbrojené komandá rozkopávať dvere červeným, potom modrým. Lebo veď každý je nejako organizovaný – a nejako zapojený do politického boja.

Jednoducho: ukazuje sa, že NAKA a špeciálna prokuratúra v snahe ukázať výsledky robili chyby. Tie následne využila druhá strana. Nie tá Ficova, ale strana Borisa Kollára. Lídra koalíciej Sme rodina.

Jadro problému nie je v nastavení ministerstva vnútra (odchod Mikulca je zrejme neodvratný, no veľa nevyrieši). Jadro problému je v nastavení generálnej a špeciálnej prokuratúry.

Prvou veľkou chybou bolo rozhodnutie v koalícii, že špeciálnym prokurátorom bude Lipšic (pôvodne chcel byť generálnym prokurátorom, to však bolo nepriečhodné). Špeciálna prokuratúra mala mať „politické vedenie“. Lipšic predsa nebol prokurátorom, ale politikom. Keď sa musel stiahnuť, robil advokáta Kiskovi, Krajniakovi, Matovičovi. A dokonca aj kajúcnikom ako Beňa a Slobodník.

Lipšicov tlak na rýchle výsledky (ako to už ambiciózni politici majú radi) priniesol dve veci. Rýchle výsledky. A chyby. Tie využili stíhaný Pčolinský (prominent koalíciej strany), Haščák (oligarcha z čias Dzurindovej vlády) a nakoniec aj inšpekcia.

Druhou veľkou chybou bolo rozhodnutie v koalícii, že politicky motivovaného špeciálneho prokurátora Lipšica bude „vyvažovať“ Žilinka. Žilinka neprišiel na generálnu prokuratúru ako politik, ale ako právny puritán. A zároveň ako dlhoročný funkcionár prokuratúry s väzbami na politické prostredie. Zvolený bol ako zástupca Borisa Kollára, ktorý sa za neho vytrvalo bil až do úspešného konca (s prísľubom, že pri voľbe špeciálneho prokurátora dodrží staré dohody a líniu OLaNO).

Ako si to v koalícii nastavili, tak to majú. Lipšic produkuje výsledky. Vystavuje ich v kletke. Robí to rozsahom a tempom, za aké by sa nehanbila ani inkvizícia. Žilinka zas výsledky koriguje. Selektívne.

Ako to zastaviť

Riešenia tohto problému sú dve. Prvým je schladenie Borisa Kollára. A prímerie, ktoré by si spolu s Lipšicom a Žilinkom vynútil niekto, kto má v koalícii dostatočnú silu a rozhodnosť. Lipšic by pristúpil na to, že tempo nebude impozantné a rýchle, ale také, aké patrí k náročným kauzám. Nudné a pomalé.

Žilinka by zas pristúpil na to, že o niektorých slabých miestach obžaloby by mal rozhodnúť súd. Stranami sporu predsa nemôžu byť špeciálna a generálna prokuratúra (stranami sporu sú obžaloba a obhajoba počas procesu).

Keďže v koalícii má dostatočnú silu a rozhodnosť už len Boris Kollár, môžeme ísť ďalej. K druhej možnosti.

Tou sú zmeny vo vedení prokuratúry. Špeciálneho aj generálneho prokurátora vyberá parlament – obaja sa zodpovedajú parlamentu.

Keďže v koalícii má dostatočnú silu a rozhodnosť už len Boris Kollár, aj túto možnosť radšej nechajme tak a poďme rýchlo späť.

Do „bezpečného“ režimu, v ktorom majú Kollár a spol. nohu len na brzde. Nie na plyne.

Autor: Dag Daniš